Mapes de Patrimoni Cultural

Diputació Barcelona

Jardins de la Llar dels Jubilats

Sant Hipòlit de Voltregà

Ubicació

Comarca:	Osona
Lloc/Adreça:	Carrer de l'Hospital, 11
Emplaçament	A l'extrem de ponent del nucli urbà, entre els carrers de la Vinya i Sant Martí
Alçada:	539m

Coordenades:

Latitud:	42.0163
Longitud:	2.23482
UTM Est (X):	436646
UTM Nord (Y):	4651869

Classificació

Número de fitxa	08215 - 198
Àmbit:	Patrimoni natural
Tipologia	Zona d'interès
Estil / època:	Contemporani Popular
Segle	XX
Any	1981
Estat de conservació	Bo
Protecció	Inexistent
Accés	Fàcil
Ús actual:	Social
Titularitat	Pública
Titular:	Ajuntament de Sant Hipòlit de Voltregà

Fitxes associades:

Casa de la Vila
Carrer de l'Hospital - Tram 1
Antic camí ral a l'hospital de Sant Hipòlit
Capella de la Mare de Déu de Lourdes

Autoria de la fitxa Adriana Geladó Prat

Data de registre de la fitxa: dv., 03/04/2020 - 02:00

Descripció

Jardins urbans situats al bell mig del carrer de l'Hospital i delimitats pels carrers de la Vinya i Sant Martí, damunt del Centre d'Atenció Primària. Es tracta d'un espai més o menys rectangular, disposat en dos nivells i amb l'accés principal situat al carrer de l'Hospital, tot i que alhora compta amb un altre accés des del carrer de la Vinya. El nivell inferior presenta un passeig central que comunica l'accés amb la Llar, i que està delimitat per dues fileres d'arbres alineats disposats a banda i banda. La resta de l'espai compta amb diverses illetes delimitades amb panots verticals, enjardinades amb gespa i diverses espècies d'arbres i plantes. Fora d'aquestes illetes, el paviment és tot de grava exceptuant l'espai davanter de l'edifici, que està bastit amb rajoles de ceràmica grisosa. En un dels laterals del passeig, al costat de l'accés al recinte, hi ha el fragment d'una antiga llinda força degradada i disposada a mode d'escultura, que fa referència a l'hospital que antigament ocupava aquest espai. Alhora, al final del mateix passeig, trobem un monòlit de pedra emmarcat per dos arbusts, que integra una placa de marbre encastada amb la següent inscripció: "INAUGURAT L'AJARDINAMENT / DE LA LLAR DEL JUBILAT / "FUNDACIÓ GALLIFA" / PER L'EXCM. / SR. FRANCESC MARTÍ I JUSMET, / PRESIDENT DE LA DIPUTACIÓ / DE BARCELONA. / 10-V-1981". El darrer element destable és la bassa de planta rectangular situada als peus del talús que separa els dos nivells en els que es distribueixen els jardins. L'estructura, plena d'aigua i amb diversos peixos, està bastida en pedra, delimitada per una barana de ferro i amb els seus voltants enjardinats. L'aigua que la nodreix cau per una cascada artificial bastida amb rocalla, des d'un tub de plàstic connectat a la xarxa d'aigua corrent i situat al nivell superior. Pel que fa a aquest nivell superior, cal dir que presenta una planta rectangular allargassada delimitada per dues alineacions d'alzines situades a banda i banda. De fet, aquest espai es coneix amb el nom del Passeig de les Alzines i es completa amb una font de ferro i diversos bancs per seure. Al mateix temps, el passeig desemboca a la glorieta de la Verge de Lourdes.

Història

Els actuals jardins de la Llar dels Jubilats estan emplaçats al mateix indret on antigament hi havia l'hospital de Sant Hipòlit, promogut pel Gremi de Paraires de la vila a principis del segle XVIII per contrarestar les malalties provocades per les condicions del seu treball, en relació amb l'aigua dels torrents i les epidèmies derivades que s'extenien a tot el nucli de població. El gremi sufragà l'obra de construcció de l'hospital emetent un conjunt de censals que foren adquirits per la parròquia de Sant Hipòlit i les veïnes (Serrallonga, 1986: 82). Segons la documentació custodiada a l'Arxiu Episcopal de Vic, pertanyent al fons documental del notari Feliu Rovira (1769-1794), es fa menció de l'hospital l'any 1772. Aquest document es refereix concretament a "lo reverente Domingo Pujolar, pbre. I rector de la parroquia de Sant Hipòlit de Voltregà y lo honorable Josep bosch, paraire i batlle actual de la vila de dit Sant Hipòlit" com a administradors de l'hospital de "pobres malalts". A principis del segle XIX, després de la guerra del Francès (1808-1814), l'hospital reduí la seva activitat i recursos, passant a mans de la parròquia que el va rebatejar com a Hospital de Sant Josep. Posteriorment, l'any 1871, la congregació de les Germanes Dominiques de l'Anunciata es va fer càrrec de l'ensenyança de le nenes de la vila al mateix edifici on hi havia hagut l'hospital. Aquest col·legi va conservar oficialment el nom de l'hospital, tot i que de forma popular era conegut com "col·legi de les Hermanes" o "col·legi de les Monges". Va desaparèixer cap als anys 60 del segle XX i, posteriorment, fou enderrocat per a construïr-hi els jardins i la Llar. De fet, l'actual edifici de la Llar era l'antiga residència de les Germanes Dominiques. Des de finals dels anys 70, la Fundació Gallifa està implicada en la construcció i gestió de la Llar dels Jubilats, alhora que van fer donació dels terrenys a l'ajuntament per a la seva construcció. Els jardins es van inaugurar l'any 1981, estan caracteritzats per la seva riquesa botànica i

resulten un espai agradable pels veïns, actuant com a filtre entre el teixit urbà i les margues del Morral. Fins fa pocs anys, a la llinda de l'antic hospital s'hi podia llegir: "HOSPITAL DE / EDIFICAT EN". El seu estat de degradació s'ha intensificat en els darrers anys. Al mateix temps, a la Casa de la Vila es conserva una llinda procedent de l'hospital, datada l'any 1796.

Bibliografia

ANGLADA I ARBOIX, Emília (2008). Noms propis del Voltreganès. Vic: Eumo Editorial, Centre d'Estudis del Voltreganès, p. 65, 68, 130-131.

MUSSULL, Mª Dolors (1989). "Col·laboracions". <<0,97 km2>>. La revista de Sant Hipòlit de Voltregà. Any II, nº 10, març 1989, p. 4-5.

MUSSULL, Dolors (2017). La Veu de la Glorieta amb nosaltres des de 1995. Sant Hipòlit de Voltregà: Ajuntament de Sant Hipòlit de Voltregà [Inèdit].

ORDEIG I MATA, Ramon (2010). Fundació Gallifa. 40 anys d'història (1970-2010). Vic: Fundació Gallifa, p. 24-27.

SERRALLONGA, J.; CROSAS, C.; CASAS, P.; SERRA, L. (2014). Sant Hipòlit de Voltregà, l'empenta d'un poble. Vic: Ajuntament de Sant Hipòlit de Voltregà, Eumo Editorial, Museu del Ter, p. 24, 99.

SERVEIS TÈCNICS MUNICIPALS (2019). "Catàleg de béns a protegir". Pla d'Ordenació Urbanística Municipal de Sant Hipòlit de Voltregà. Document per a l'aprovació definitiva, setembre 2019. Codi identificador: 6.BAMP.

